

[Holger K. Nielsen]

Jeg synes, det var en god tale, statsministeren holdt. Man fornemmede, at han i hvert fald tidligere har haft et stort engagement i spørgsmålet om demokratisering af økonomien og om, hvordan vi kan udvikle demokratiet videre, end tilfældet er i øjeblikket. Jeg synes også, der var en række visionære tanker i statsministerens besvarelse af vores forespørgsel.

Statsministeren sagde, at vi i dag har et ustruktureret selvstyre, og nævnte her specielt kommunerne. Det er jo rigtigt nok, at vi her i Danmark i forhold til andre lande har en forholdsvis stor decentralisering og mulighed for, at man kan træffe beslutninger lokalt, men det er jo stadig væk sådan, at demokratiet stopper ved fabriksporten. På det økonomiske område er det helt andre regler, der gælder, end de regler, der gælder i samfundet i øvrigt.

Det var jo også baggrunden for, at Socialdemokratiet helt tilbage fra begyndelsen af 1960'erne lagde meget vægt på debatten om økonomisk demokrati og, som jeg sagde i min indledning, var dynamo for en debat. Da var det helt afgørende argument netop: Hvorfor skal demokratiet stoppe ved fabriksporten? Hvad er begrundelsen for det? Findes der nogen begrundelse for det? Dengang var Socialdemokratiets svar: Nej, det gør der ikke, og vi er derfor nødt til at tage fat på spørgsmålet om økonomisk demokrati. Det var vel også derfor, hr. Frank Jensen tog spørgsmålet om ØD op sidste sommer og sagde, at efter hans vurdering var det vigtigt, at regeringen og Socialdemokratiet nu igen tog dette spørgsmål op. Det var jeg selv meget tilfreds med.

Det er vel også det, der er baggrunden for, at Det Radikale Venstre har lagt ganske stor vægt på dette spørgsmål. I bemærkningerne til det radikale beslutningsforslag fra 1986 står der bl.a. følgende – Folketingstidende 1985-86, tillæg A, sp. 4695:

»Ligesom i 1927 er det også i dag et grundlæggende mål for det radikale venstre, at der sker en demokratisering af arbejdslivet.«

I det radikale beslutningsforslag fra 1986 er der tale om én lang argumentation for nødvendigheden af, at vi også i dag tager disse spørgsmål op. Det var i 1986, og der er løbet meget vand i åen siden da. Men så er det, jeg igen spørger, som jeg gjorde før: Hvad er begrundelsen for, at debatten tilsyneladende næsten er gået i stå? Det er det, vi ikke forstår, og det

er derfor, vi ønsker, at denne debat kommer på den politiske dagsorden igen.

Der er ingen, der snakker om den store centrale fond længere; den er død, og det synes jeg ikke der er grund til at beklage. Den havde fordele og ulemper, men den er død nu, også fordi der jo er sket en udvikling omkring lønmodtagerkapital og pensionskasser, som i dag spiller en langt større rolle end før i tiden. Det er også derfor, regeringen har spillet ud med et lovforslag om, som statsministeren nævnte det, at ATP og Lønmodtagernes Dyrtdidsfond nu skal kunne investere mere i erhvervslivet; det var der førstebehandling af i sidste uge. Vi støtter forslaget, men vil dog nok sætte spørgsmålstegn ved, om det er her, hunden ligger begravet. Er det her, de virkelig vigtige spørgsmål ligger med hensyn til lønmodtagerkapitalen? Bør vi ikke også inddrage i debatten, hvem der har indflydelsen på de penge? Der er kommet en debat om det, hvor de unge socialdemokrater, som statsministeren siger, eller DSU har fremlagt et forslag, som vi faktisk synes er ganske spændende, interessant og perspektivrigt, og som også burde diskuteres noget mere i Socialdemokratiet og i offentligheden.

Jeg har bemærket, at Det Radikale Venstre har givet en klar melding om, at hvis der skal forhandles regering med Det Radikale Venstre efter næste folketingsvalg – og det er vel nok sandsynligt; sådan er tingene skruet sammen i dette land – så vil man lægge meget vægt på demokratiet i pensionskasserne. Det er derfor – kan jeg forstå – der er nedsat et udvalg, der skal se på det spørgsmål, og det er vi tilfredse med, men vi er nok lidt skeptiske over for sammensætningen af udvalget.

Jeg kunne forstå på statsministerens besvarelse, at man overvejer at sætte såkaldte fritænkere ind i dette udvalg. Jeg vil gerne spørge, om det er et konkret forslag fra regeringen, og i givet fald hvornår vi kan få at vide, hvem disse fritænkere er. Hvornår bliver vi orienteret om, hvem dette udvalg skal suppleres med? Jeg synes, det er meget interessant.

Under alle omstændigheder lægger vi vægt på, at vi får en indholdsmæssig diskussion af, hvordan man investerer disse store fondsdannelser. Vi lægger vægt på, at miljøhensyn skal indgå i disse spørgsmål. Miljøpolitik er jo noget med, at alle er så grønne ved festlige lejligheder – så skal vi gøre en masse for miljøet –